

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Stichting Woonbedrijf ieder1
Aangevraagde activiteiten :	WNB Soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	18.11.2022
Locatie :	Smyrnastraat 42 in Deventer
Datum beschikking :	01.02.2023
Kenmerk :	D2022-11-007432
Zaaknummer :	2022-015369

Datum verzending

01.02.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	4
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen.....	6
B.3	Kwetsbare periode.....	7
B.4	Soortspecifiek	7
B.5	Overige zaken.....	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure.....	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	9
C.1.3.1	Wettelijke regels	9
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	10
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	10
C.2.2	Doel van het project	11
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
C.2.4	Periode.....	11
C.2.5	Onderliggende documenten.....	11
C.2.6	Aanvullende gegevens.....	11
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	11
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	11
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	13
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	13
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13

D. SLOTCONCLUSIE	14
BIJLAGE I; KAARTEN	15
BIJLAGE II; TIJDELIJKE EN PERMANENTE MITIGATIE.....	17

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer Ariëns van het adviesbureau Foreest Groen Consult B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 18 november 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-015369. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie en verduurzaming van coöperatiewoningen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van een verbodsbepaling voor soorten van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de verboden om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen³ en om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁴. Deze ontheffing heeft betrekking op het renovatieproject voor de locatie Smyrnastraat 42 in Deventer.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 april 2023 en is geldig tot en met 31 december 2025.

Wij hebben een verlengde termijn opgenomen om rekening te houden met het ongeschikt maken van tijdelijke verblijfplaatsen.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit. De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

- Foreest Groen Consult B.V. (2022), Plan van aanpak Omgang met de gewone dwergvleermuis Complex 21 Smyrnastraat.

Voorschriften

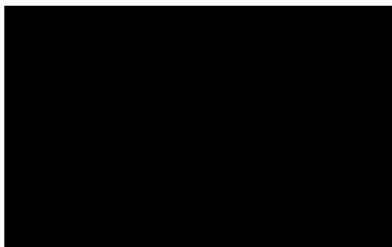
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Deventer;
- Foreest Groen Consult B.V., [REDACTED];

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid

² Op basis van 3.8, eerste lid

³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb

Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-11-007432). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁵, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

---

⁵ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Kwetsbare periode

5. Bij de planning en uitvoering van de activiteiten houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Verstoring kan niet plaatsvinden tijdens:
- Gewone dwergvleermuis: voortplantingsperiode 15 mei tot en met 31 augustus.
Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gew. dwergvleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort.

B.4 Soortspecifiek

6. Voorafgaand aan de werkzaamheden plaatst u minimaal 68 (factor 4 per aanwezige verblijfplaats) tijdelijke vleermuiskasten. Het plaatsen van deze kasten moet op de volgende wijze gebeuren:
- 32 verblijfplaatsen worden gerealiseerd door het plaatsen van 8 paaltopkasten (type T3 uit bijlage II of vergelijkbaar) geplaatst op de locaties zoals aangegeven in bijlage II van dit besluit, deze kasten bevatten elk vier verblijfsmogelijkheden;
  - 28 verblijfplaatsen worden gerealiseerd door het plaatsen van 28 kasten (type VK MP 05 of VMT1a of vergelijkbaar) op 10 locaties zoals aangegeven in bijlage II van dit besluit;
  - 8 verblijfplaatsen worden gerealiseerd door het ophangen van 8 kasten (type Universele vleermuiskast 1FFH of VK WS 04 of vergelijkbaar) aan houtenconstructie van Het Hoge Rijn op de locaties zoals aangegeven in bijlage II van dit besluit;
  - bij compensatie van de zomerverblijfplaatsen wordt een gewenningsperiode gehanteerd van 3 maanden in de actieve periode van vleermuizen voorafgaand aan de werkzaamheden;
  - bij de balts- en paarverblijfplaatsen en vermoedelijke winterverblijfplaatsen wordt een gewenningsperiode gehanteerd van 6 maanden in de actieve periode van vleermuizen voorafgaand aan de start van de balts- en paarperiode;
  - de kasten hebben minimaal 3 meter vrije vliegruimte voor en onder de kast en worden zoveel mogelijk opgehangen in verschillende windrichtingen;
  - de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren.
7. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen (voorschrift 6) mogen later worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
- minimaal drie maanden na het gereedkomen van de permanente mitigatie, waarbij alleen april tot en met oktober meetellen;
  - buiten de kwetsbare perioden zoals beschreven in voorschrift 5;
  - binnen de looptijd van deze ontheffing. Na de looptijd van deze ontheffing dient voor het verwijderen gecontroleerd te worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen of de alternatieve verblijfplaatsen in gebruik zijn. Als dat het geval is, is een ontheffing noodzakelijk om de verblijfplaatsen te mogen verwijderen.
8. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u de huidige verblijfplaatsen ongeschikt maken. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
- de verblijfplaatsen worden 5 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare perioden de gewone dwergvleermuis uit voorschrift 5 en met een nachttemperatuur van minimaal 10 graden Celsius;
  - het ongeschikt maken van de spouwmuren, daken en gevelbekleding wordt gedaan door het afdichten met spouwborstels, schuimrubber steunruggen of gaas waarbij voldoende openingen worden open gelaten met exclusion flaps;
  - minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 °C, wind max 4 Bft en

maximaal motregen). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De werkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.

9. Voor de gewone dwergvleermuis moeten tenminste 68 (oorspronkelijk factor 4) permanente voorzieningen worden gerealiseerd op de volgende wijze:
  - bij het opnieuw isoleren en bekleden van alle 78 dakkapellen aan de zijde van de kozijnen wordt 2,5 – 3 cm ruimte gerealiseerd tussen de buitenbekleding en het isolatiemateriaal. Op het isolatiemateriaal wordt een grip laag aangebracht. Dit wordt gedaan met kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter of met ruw hardboard. Onder de dakrand komen bij elke woning twee openingen van 2 bij 5 cm;
  - de verblijfplaatsen hebben minimaal 3 meter vrije vliegruimte voor en onder de invliegopeningen, worden zoveel mogelijk gerealiseerd in verschillende windrichtingen, zijn vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren.

B.5 Overige zaken

10. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
11. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwijkingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁶. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [naam gemeente] gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Deventer

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁸ zijn voor de toetsing relevant.

⁶ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.2 WERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project betreft de renovatie van 78 eengezinswoningen aan de Smyrnastraat e.o. in Deventer. Het betreft 6 woonblokken. De werkzaamheden starten in september 2023 en duren tot en met 2024. Een uitgebreide lijst van alle werkzaamheden is te vinden in hoofdstuk 2.2 in het plan van aanpak. De werkzaamheden omvatten onder andere:

- het vervangen van ramen en deuren;
- het isoleren van vloeren, gevels, spouwmuren daken;
- het renoveren van de binnenkant van de woningen.

Alle groenvoorzieningen blijven onaangetast.

Figuur 1; De te renoveren woningen. De woningen die niet worden gerenoveerd (particulierbezit) zijn met een gele lijn aangekruist.

Tabel 1; overzicht van alle adressen

Straatnaam Huisnummers
Smyrnastraat 42 t/m 72
2e Kruisstraat 31 t/m 45

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Manegestraat 37 t/m 67
Manegestraat 46 t/m 70, 74-78
Oosterstraat 5 t/m 9, 13, 15, 19-25
1e Kruisstraat 10 t/m 32

C.2.2 Doel van het project

Het doel van dit project is het verduurzamen en energiezuinig maken van alle 78 woningen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹¹ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen.¹²

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 april 2023 tot en met 31 december 2024.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Foreest Groen Consult B.V. (2022), Plan van aanpak Omgang met de gewone dwergvleermuis Complex 21 Smyrnastraat.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 18 november 2022 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het plan van aanpak¹³ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd.

In het najaar 2021 is door Foreest Groen Consult BV een quickscan uitgevoerd, inclusief een veldonderzoek op 18 augustus 2021. Op basis van deze quickscan is nader onderzoek noodzakelijk gebleken naar de huismus, de gierzwaluw en vleermuizen.

Voor de huismus zijn twee veldbezoeken afgelegd op 19 april 2022 en 11 mei 2022. Binnen de planlocatie zijn geen nesten van de huismus aanwezig. Groene elementen in de achtertuinen zijn wel onderdeel van de functionele leefomgeving, deze blijven onaangetast in het project.

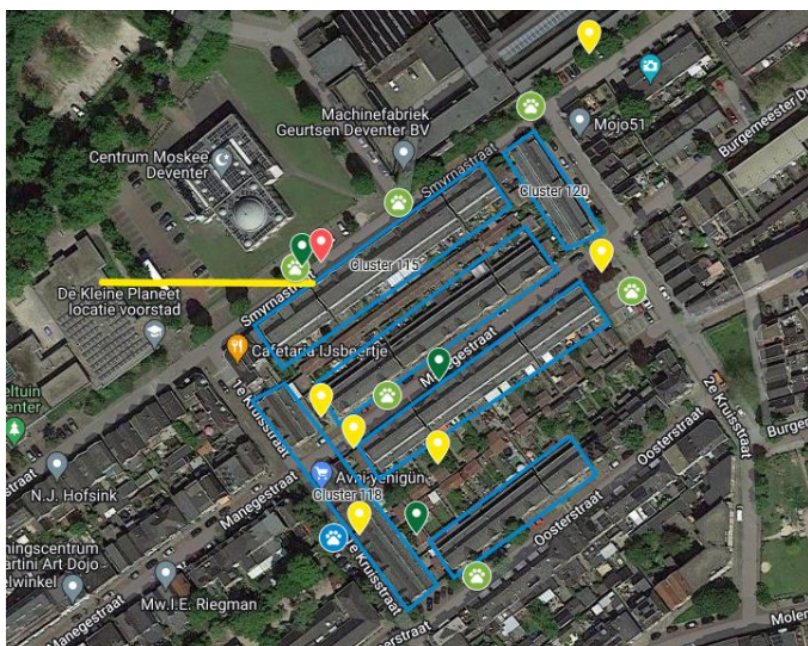
Voor de gierzwaluw zijn drie veldbezoeken afgelegd binnen de datumgrenzen 15 mei en 15 juli. Hiermee wordt voldaan aan de onderzoeksinspanning die is voorgeschreven in het kennisdocument gierzwaluw van BIJ12. Bij de onderzoeken naar de gierzwaluw zijn geen in of uitvliegende vogels waargenomen.

In 2021 en 2022 is binnen en rondom het plangebied, conform het vleermuizenprotocol 2021, aanvullende onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen. Tijdens dit onderzoek zijn verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Naast de aangetroffen gewone dwergvleermuizen zijn foeragerende laatvliegers en incidenteel een passerende Rosse vleermuis waargenomen. Massa winterverblijven zijn niet aangetroffen.

¹¹ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹² Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹³ Hoofdstuk 3

Figuur 2; Visualisatie van de aangetroffen overige soorten. Druppel: vleermuis, poot: zoogdier, lijn: passerende vleermuis. Geel: gewone dwergvleermuis; Donker groen: laatvlieger; Maroon rood: Rosse vleermuis; Blauwe: egel; Licht groen: steenmarter.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan verloren:

- tien zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- zeven paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het plan van aanpak bij de aanvraag¹⁴, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Voor de start van de werkzaamheden worden 68 tijdelijke verplaatsen gerealiseerd;
- Verblijfplaatsen worden voor de start van de werkzaamheden en buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt;
- Bij de afronding van het project zijn binnen het projectgebied ruim voldoende (minimaal 68) permanente verblijfplaatsen beschikbaar door bij het opnieuw isoleren en bekleden van alle dakkapellen 2,5 – 3 cm ruimte te realiseren tussen de buitenbekleding en het isolatiemateriaal.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort van Nederland. Uitspraken over de aantalsontwikkeling zijn niet mogelijk. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is in 2019 beoordeeld als 'onbekend'. Dit heeft te maken met de grote hoeveelheid aan verduurzamings- en onderhoudsprojecten die tegenwoordig uitgevoerd worden.

Wij oordelen dat een afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding niet aan de orde is. Er worden voldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de gewone dwergvleermuis, geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast worden in de nieuwe situatie voldoende geschikte alternatieve verblijf-/nestplaatsen aangeboden.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van renovatie werkzaamheden leiden tot het opzettelijk beschadigen van verblijfplaatsen. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren, artikel 3.5 lid 2. Door het nemen van voldoende maatregelen is er geen sprake van een overtreding van dit verbodsartikel, een ontheffing is niet noodzakelijk.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het energiezuinig maken van de woningen is alleen mogelijk door renovatie en het aanbrengen van isolatie en het dichtmaken van kieren. Sloop van de woningen en nieuwbouw is een alternatief maar dit leidt tot totale vernietiging van verblijfplaatsen. Gekozen is voor een ingrijpende renovatie. Met een goed uitgevoerde renovatie kunnen de woningen nog een nieuwe cyclus van 25 tot 30 jaar in stand worden gehouden. Door de renovatie zal de hoeveelheid vocht en koude in de woningen dalen waardoor de bewoners minder last zullen hebben van vocht gerelateerde gezondheidsproblemen

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De energietransitie is van groot belang om de temperatuur op aarde binnen aanvaardbare grenzen te houden. In Parijs is afgesproken om de temperatuur niet verder te laten stijgen dan 2 graden. Hiervoor is Nederland de klimaatwet aangenomen en is een klimaat akkoord afgesloten. Gas loze woningen en goed geïsoleerde woningen zijn onderdeel van dit akkoord om de doelen van Parijs te realiseren. Renovatie is noodzakelijk. Door de renovatie wordt een labelsprong gemaakt naar gemiddeld Label A.

Daarnaast zijn droge warme woningen voor de bewoners van groot belang om geen luchtweg infecties te ontwikkelen. Vocht en koude leiden tot problemen met schimmelvorming waardoor gezondheidsschade kan ontstaan.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

---

¹⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepaling om verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis opzettelijk te beschadigen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Bijlage I; kaarten

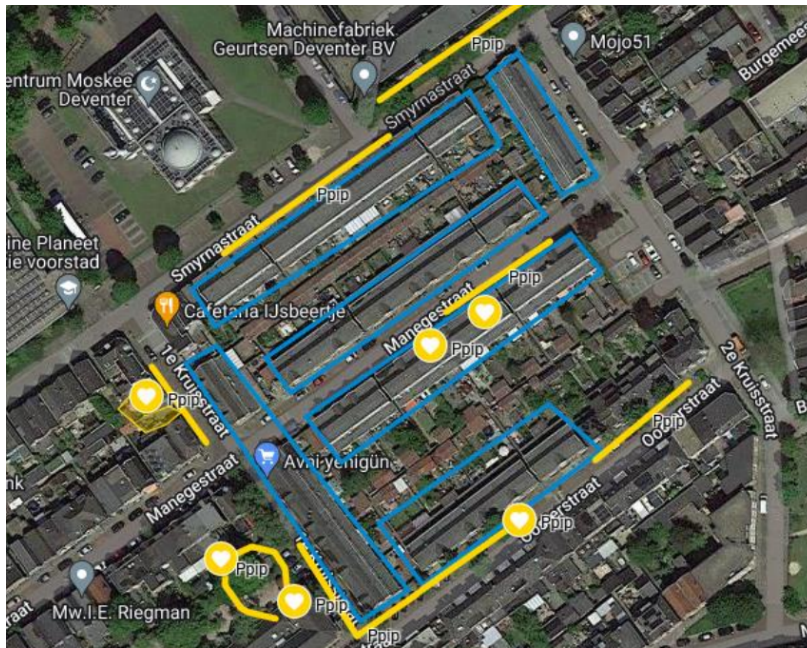

Figuur 3; plangebied

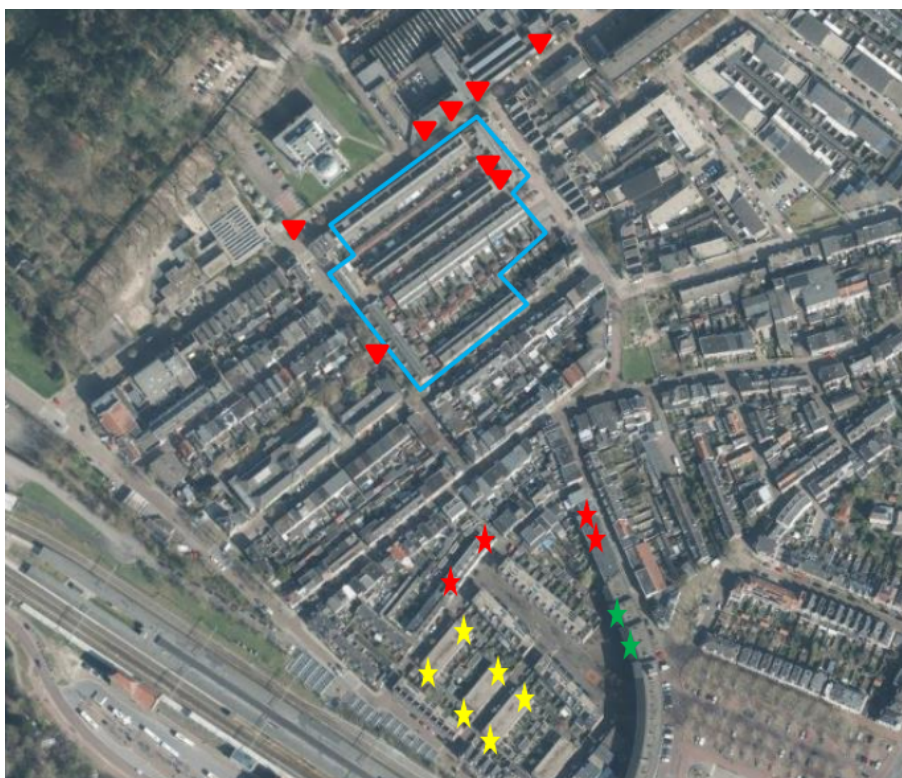
Figuur 4; Visualisatie aangetroffen zomerverblijfplaatsen gewone dwergvleermuizen.

Figuur 5; De gele lijn is een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis. De gele hartjes zijn paarverblijven van de gewone dwergvleermuis.

Bijlage II; tijdelijke en permanente mitigatie

Figuur 6; de locaties van tijdelijke vleermuis voorzieningen. Rood driehoekje: is een paaltopkast; Rode ster: zijn 4 tijdelijke kasten; Gele ster: zijn twee tijdelijke kasten; Groene ster: zijn 4 permanente kasten.

Vleermuiskast T3

Bouwinstructies voor een vleermuizenkast op een paal met 12 kamers (klimaatzones) in drie lagen.

De kamers staan onderling met elkaar in verbinding zodat bewoners binnendoor kunnen verplaatsen.

De kast wordt op z'n kop in elkaar gezet. Gebruik massief hout, bijvoorbeeld lariks, 22-30mm dik. De exacte uiteindelijke breedte van de kast hangt af van de dikte van de paal en het gebruikte materiaal voor de wanden.

De "aanvliegzijde" van iedere kamer dient ruw (niet geschaafd) te zijn zodat de vleermuizen voldoende grip hebben om zich aan vast te houden. De andere kant van de planken dient gladder te zijn om de ruggen van de vleermuizen niet te irriteren of te beschadigen.

Ontwerp René Spaargaren © 2016
www.vleermuizenindepolder.nl

Figuur 7; vleermuispaalkast

Kasten op de gevel van de Tuinstraat.

Kasten op de gevels van de Rateringstraat.

Kasten op het overstek van Het Hoge Rij.

Figuur 8; locaties tijdelijke mitigatie kasten